

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-4/22/915

Ettekirjutuse tegija: Andmekaitse Inspektsiooni jurist Ive Eevel

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht: 25.07.2022 Tallinnas

Ettekirjutuse adressaat/isikuandmete töötleja: Ticketer OÜ
registrikood 14136022
aadress: Tatari tn 64, 10134 Tallinn
e-posti aadress: info@ticketer.ee

Isikuandmete vastutav isik: töötleja Juhatus liige

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (EL 2016/679; edaspidi IKÜM) artikli 58 lõike 2 punktide d ja f alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. viia andmekaitsetingimused vastavusse IKÜM artikkel 13 lõigetes 1-2 sätestatud tingimustega (sh arvestada inspektsiooni selgitustega);
2. eemaldada vörgulehelt www.ticketer.ee kolmandate osapoolte küpsised või võtta inimestelt vabatahtlik nõusolek selliste küpsiste kasutamiseks;
3. saata inspektsioonile kinnitus küpsiste eemaldamise kohta või tõendid isikutelt vabatahtliku nõusoleku võtmise kohta küpsiste kasutamiseks.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 15. august 2022.

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

Tatari tn 39 / 10134 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha 5000 eurot iga ettekirjutuse punkti kohta.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

IKÜM artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse alutada väärtemenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 69 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteto kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Andmekaitse Inspektsioon kontrollis omaalgatusliku järelevalve menetluse käigus, kuidas on Ticketer OÜ (edaspidi ka andmetöötleva) täitnud IKÜM-i ning selgus, et Ticketer OÜ on IKÜM-ist tulenevad nõuded jätnud täitmata, sest veebilehel www.ticketer.ee leitavad andmekaitsetingimused ei vastanud IKÜM artiklile 13.
2. Andmekaitse Inspektsioon tegi 29.03.2022 Ticketer OÜ-le ettepaneku viia veebilehel www.ticketer.ee leitavad andmekaitsetingimused vastavusse IKÜM artikkel 13 lõigetes 1-2 sätestatud tingimustega (sh arvestada inspektsiooni selgitustega) ning palus ettepanek täita hiljemalt 16.05.2022 ning saata Andmekaitse Inspektsioonile vastav kinnitus. Samuti soovitas inspektsioon lisada veebilehele küpsiste kasutamise nõusoleku/keeldumise vormi.
3. Nimetatud kuupäevaks inspektsioonile vastust ettepanekule ei laekunud. Samuti ei olnud nimetatud kuupäevaks veebilehelt leitavaid andmekaitsetingimusi kooskõlla viidud ega küpsiste kasutamise nõusoleku/keeldumise vormi lisatud, millest tulenevalt tegi inspektsioon 30.05.2022 Ticketer OÜ-le¹ korduvettepaneku andmekaitsetingimuste isikuandmete kaitse üldmäärusega kooskõlla viimiseks ja küpsiste kasutamise nõusoleku/keeldumise vormi lisamiseks. Ettepaneku täitmise tähtajaks määras AKI 11.07.2022
4. AKI poolt määratud tähtajaks ei ole inspektsioon Ticketer OÜ-lt vastust saanud, samuti ei ole veebilehel www.ticketer.ee andmekaitsetingimused IKÜM art-ga 13 kooskõlla viidud ning puudub endiselt küpsiste kasutamise nõusoleku/keeldumise vorm.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitsetingimustes tuvastatud olulisemad puudused:

1.1. Vastutava töötaja nimi ja kontaktandmed (IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt a)

¹ E-kiri saadetud äriregistris märgitud ettevõtte e-posti aadressile info@ticketer.ee

Privaatsustingimustes puudub viide OÜ Ticketerile kui vastutavale töötlejale ja tema kontaktandmetele. Seega on tingimused vastuolus IKÜM art 12 lõikega 1.

1.2. Isikuandmete töötlemise eesmärk ja õiguslik alus (IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt c)

Igasuguseks isikuandmete töötlemiseks (sh kogumiseks ja kolmandatele isikutele edastamiseks) peab olema õiguslik alus ja eesmärk. Tingimustes puuduvad nii isikuandmete töötlemise eesmärk kui õiguslik(ud) alus(ed). Õiguslik alus saab seejuures tuleneda IKÜM artiklist 6. Seega ei vasta tingimused IKÜMis sätestatud nõuetele. Sealjuures tuleb tingimustes välja tuua kõik andmetöötleva poolt kasutatavad õiguslikud alused.

1.3. Kui töötlemise õiguslik alus on õigustatud huvi (IKÜM artikli 6 lõike 1 punkt f), siis teave vastutava töötleva või kolmanda isiku õigustatud huvide kohta (IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt d)

Tingimustes ei ole välja toodud töötlemise õiguslikku alust, kuid tingimustest selgub, et Ticketer võib avaldada teavet kasutajate kohta kolmandatele osapooltele, nt korraldajad, sponsorid, maksete vahendusteenuste pakkujad jm partnerettevõtted. Seega võib eeldada, et andmetöötlus toimub mh õigustatud huvi alusel ning sellisel juhul tuleb õigustatud huvi analüüs, kas lisada andmekaitsetingimustesse või lisada teave, kuidas on võimalik analüüsiga tutvuda (nt õigustatud huvi analüüsiga tutvumiseks saatke kiri e-posti aadressile x).

1.4. Teave isikuandmete vastuvõtjate või vastuvõtjate kategooriate kohta (IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt e)

Mõiste „vastuvõtja“ on määratletud IKÜM artikli 4 lõikes 9 kui „füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus, amet või muu organ, kellele isikuandmed avaldatakse, olenemata sellest, kas tegemist on kolmanda isikuga või mitte“. Seega ei pea vastuvõtja olema kolmas isik. Seetõttu hõlmab mõiste „vastuvõtja“ muid vastutavaid töötlevaid, kaasvastutavaid töötlevaid ja volitatud töötlevaid, kellele andmed edastatakse või avaldatakse, ning teave selliste vastuvõtjate kohta tuleks esitada lisaks teabele kolmandast isikust vastuvõtjate kohta. Tuleb esitada tegelikud (nimega) isikuandmete vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad. Kooskõlas õigluse põhimõttega peavad vastutavad töötlevad esitama vastuvõtjate kohta teavet, mis on andmesubjektide jaoks kõige olulisem. Praktikas on need tavaliselt nimega vastuvõtjad, et andmesubjektid teaksid täpselt, kellele on nende isikuandmed. Kui vastutavad töötlevad otsustavad esitada vastuvõtjate kategooriad, peaks teave olema võimalikult konkreetne, näidates vastuvõtja liigi (s.t märkides nende tegevusalad), tööstusharu, sektori või alamsektori ning vastuvõtjate asukoha.²

Tingimuste p. 1.4 järgi võib kliendi paremaks teenindamiseks Ticketer avaldada teavet kasutajate kohta kolmandale osapooltele, kellele osutab Ticketer teenuseid ning on lepinguga kohustunud hoidma jagatud teavet konfidentsiaalsena. Kolmandaks osapoolteks on näiteks korraldajad, sponsorid, maksete vahendusteenuste pakkujad jm partnerettevõtted.

² Artikli 29 töörihm suunised määruse 2016/679 kohase läbipaistvuse kohta

Kuna siit ei selgu, kes on andmetöötleva partnerettevõteteks ning veebilehel kasutatakse isikut eelnevalt teavitamata küpsiseid (seega andmeid töötlevad ka kolmandad nimetamata isikud), ei vasta esitatud loetelu IKÜMis sätestatud nõuetele.

Lisaks selgitan, et kui isikuandmeid edastatakse pileti müüja poolt korraldajale IKÜM artikkel 6 lg 1 punkt b alusel, s.o. alusel, et see on lepingu täitmiseks vajalik, tohib edastada üksnes neid isikuandmeid, mis on lepingu täitmiseks vajalikud. Seejuures tuleb lähtuda IKÜM-is sätestatud andmetöötleva põhimõtetest. Eraldi tooksin siin välja artikkel 5 lg 1 punkt c sätestatud „võimalikult väheste andmete kogumise piirangu“ ja artikkel 5 lg 1 punktis b sätestatud „eesmärgi piirangu“. Kui piletid on isikustamata, siis ei ole lepingu täitmise eesmärgil võimalik edastada ürituse korraldajale ostja nime, e-posti ega aadressi, sest need andmed ei ole ürituse korraldajale lepingu täitmiseks vajalikud.

Samuti jääb inspeksioonile arusaamatuks, mis eesmärgil ja põhjusel tuleks isikustatud kujul andmeid edastada sponsoritele.

1.5. Andmete säilitamise ajavahemik või ajavahemiku määramise kriteeriumid (IKÜM artikkel 13 lg 2 punkt a)

Tingimustes puuduvad täielikult andmete säilitamise vahemik või vastava vahemiku määramise kriteeriumid. Vastav nõue on seotud IKÜM artikli 5 lõike 1 punktis c toodud võimalikult väheste andmete kogumise nõudega ja artikli 5 lõike 1 punktis e toodud säilitamise piirangu nõudega. Säilitamise ajavahemiku (või selle kindlaksmääramise kriteeriumid) võivad tingida erinevad seadused, kuid see tuleks sõnastada selliselt, et andmesubjektil oleks võimalik oma olukorra põhjal hinnata, milline on konkreetsete andmete/eesmärkide korral säilitamise aeg. Kui see on asjakohane, tuleks ette näha erisugused säilitamise ajavahemikud isikuandmete eri liikide ja/või töötlemise eri eesmärkide jaoks, kaasa arvatud vajaduse korral arhiveerimise aeg. Seega on Tingimused vastuolus IKÜMis sätestatud nõuetega.

1.6. Teave õiguse kohta taotleda vastutavalt töötlevalt juurdepääsu andmesubjekti puudutavatele isikuandmetele ning nende parandamist või kustutamist või isikuandmete töötlemise piiramist või esitada vastuväide selliste isikuandmete töötlemisele, samuti teave isikuandmete ülekandmise õiguse kohta (IKÜM artikkel 13 lg 2 punkt b).

Tingimustes puudub täielikult IKÜM artikkel 13 lg 2 punktis b toodud teave. Nimelt näeb IKÜM art 13 lõige 2 ette, millise teabe peab vastutav töötleva isikuandmete saamise ajal andmesubjektile esitama ning IKÜM art 13 lg 2 punkti b kohaselt on selleks teave õiguse kohta taotleda vastutavalt töötlevalt juurdepääsu andmesubjekti puudutavatele isikuandmetele ning nende parandamist või kustutamist või isikuandmete töötlemise piiramist või esitada vastuväide selliste isikuandmete töötlemisele, samuti teave isikuandmete ülekandmise õiguse kohta. Artikli 29 tööühma suunistes määruse 2016/679 kohase läbipaistvuse kohta³ on rõhutatud Eelkõige tuleks hiljemalt andmesubjekti esmakordse teavitamise ajal selgesõnaliselt juhtida andmesubjekti tähelepanu õigusele esitada vastuväide isikuandmete töötlemisele ning see tuleb esitada selgelt ja eraldi igasugusest muust teabest.

³https://www.aki.ee/sites/default/files/inspeksioon/rahvusvaheline/juhised/suunised_maaruse_2016679_kohase_labipaistvuse_kohta.pdf

IKÜM artikkel 18 toob välja alused, millal on isikul õigus nõuda vastutavalt töötlejalt isikuandmete töötlemise piiramist st säilitatud isikuandmete märgistamist eesmärgiga piirata nende edaspidist töötlemist ning IKÜM artikkel 21 järgi on isikul õigus oma konkreetsest olukorrast lähtudes esitada igal ajal vastuväiteid teda puudutavate isikuandmete töötlemise suhtes, mis toimub artikli 6 lõike 1 punkti e või f alusel, sealhulgas nendele sätetele tugineva profiilianalüüsi suhtes. Seega on andmekaitsetingimused vastuolus IKÜMis sätestatud nõuetega.

1.7. Kui isikuandmete töötlemine põhineb IKÜM artikli 6 lõike 1 punktil a ehk nõusolekul, siis teave õiguse kohta nõusolek igal ajal tagasi võtta, ilma et see mõjutaks enne tagasivõtmist nõusoleku alusel toimunud töötlemise seaduslikkust (IKÜM artikkel 13 lg 2 punkt c).

Tingimustes on küll märgitud järgmist: „Klient, kes ei soovi olla meie uudiskirjaloendis, saab ennast sellest igal ajal eemaldada“, kuid esiteks ei nähtu tingimustest, kuidas ta üldse uudiskirja loendisse sattus (ei ole välja toodud, et ta saaks selleks osas eraldi nõusoleku anda või sellest keelduda) ega ka võimalust oma andmete töötlemiseks antud nõusoleku tagasivõtmise kohta. Seega on tingimused vastuolus IKÜMis sätestatud nõuetega.

1.8. Teave õiguse kohta esitada kaebus järelevalveasutusele (IKÜM artikkel 13 lg 2 punkt d)

Tingimustes ei ole viidatud, et andmesubjektil oleks õigus esitada andmetöötleja peale kaebus järelevalveasutusele ehk käesoleval juhul Andmekaitse Inspeksioonile. Seega on tingimused vastuolus IKÜMis sätestatud nõuetega.

1.9. Andmesubjekti kohustus isikuandmete esitamiseks ning selle täitmata jätmise tagajärjed (IKÜM artikkel 13 lg 2 punkt e)

IKÜM art 13 lg 2 punkt e järgi tuleb isikuandmete saamise ajal teha isikule teatavaks teave selle kohta, kas isikuandmete esitamine on õigusaktist või lepingust tulenev kohustus või lepingu sõlmimiseks vajalik nõue, samuti selle kohta, kas andmesubjekt on kohustatud kõnealuseid isikuandmeid esitama, ning selliste andmete esitamata jätmise võimalike tagajärgede kohta. Selline teave andmekaitsetingimustes puudub.

Inspeksioon rõhutab, et kogu IKÜM artiklis 13 lõigetes 1 ja 2 sätestatud teave peab olema andmekaitsetingimustest nähtav.

2. Veebilehel kasutatavad küpsised

Andmekaitse Inspeksioon juhtis andmetöötleja tähelepanu asjaolule, et Ticketer OÜ kasutab oma veebilehel www.ticketer.ee tarbija lõppseadmes küpsiseid ilma isikult sellekohase nõusoleku küsimiseta.

Selgitan, et olukorras kus Ticketer OÜ paigaldab oma võrgulehele kolmanda osapoole küpsised, on Ticketer OÜ selles osas vastutavaks töötlejaks ning küpsiste paigaldamiseks peab olema konkreetne õiguslik alus.

Eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitleva direktiivi 2002/58 artikkel 5 lõikes 3 välja toodud järgnev: *Liikmesriigid tagavad, et teabe salvestamine abonendi või kasutaja lõppseadmesse ja juurdepääsu saamine sinna juba salvestatud teabele on lubatud ainult tingimusel, et asjaomane abonent või kasutaja on andnud selleks oma nõusoleku, ning talle on esitatud direktiivi 95/46/EÜ kohaselt selge ja arusaadav teave, muu hulgas*

andmete töötlemise eesmärgi kohta. See ei takista andmete tehnilist salvestamist ega juurdepääsu, mille ainus eesmärk on edastada sidet elektroonilises sidevõrgus või mis on teenuseosutajale hädavajalik sellise infoühiskonna teenuse osutamiseks, mida abonent või kasutaja on sõnaselgelt taotlenud.

Arvestades sellega, et täpsemaid reegleid Eestis küpsiste kasutamise osas sätestatud ei ole, tuleb lähtuda nimetatud direktiivi nõuetest. Seejuures on sõnaselgelt direktiivis ettenähtud, et küpsiste kasutamiseks peab olema isiku eelnev nõusolek, v.a juhul kui andmete tehnilise salvestamise ja juurdepääsu ainus eesmärk on edastada sidet elektroonilises sidevõrgus või mis on teenuseosutajale hädavajalik infoühiskonna teenuse osutamiseks. Nõusoleku kohustust on kinnitanud ka Euroopa Kohus 01.10.2019 asjas number C-673/171. Euroopa Kohus on otsuses ka rõhutanud, et nõusolek kolmandate osapoolte küpsiste kasutamiseks tuleb võtta sõltumata sellest, kas tegemist on isikuandmetega või mitte.

Käesoleval juhul on kogutakse andmeid kasutaja kohta ilma, et andmesubjektilt nõusolekut küsitaks see tähendab, et andmesubjekt ei saa ise otsustada küpsiste kasutamise üle.

Andmesubjekt peab aru saama, milliseid küpsiseid võrguleht kogub ja tal peab olema võimalik iga küpsiseliigi kohta anda eraldi nõusolek (v.a veebilehe toimimiseks hädavajalikud küpsised). Seega on kolmandate osapoolte küpsiste kasutamine võrgulehel www.ticketer.ee praegusel juhul ebaseaduslik. **Selline töötlemine on lubatud siis kui küpsiste kasutamiseks võetakse inimeselt IKÜM artiklile 7 vastav nõusolek. Sh peab nõusolek olema vabatahtlik ehk inimesel peab olema võimalik endal otsustada kolmandate osapoolte (ja mitte hädavajalike) küpsiste kasutamine. Seega peab inimesel olema võimalik anda nõusolek nende küpsiste osas (näiteks tehes aktiivselt ise linnuke kastikesse), mille kasutamist ta lubab. Kui nõusolekut ei anta, on kolmandate osapoolte küpsiste kasutamine keelatud.**

3. Kokkuvõte

Vastavalt IKS § 58 lõikele 1 ning IKÜM artikkel 58 lõike 2 punktidele d ja f, on inspeksioonil õigus anda korraldus, et andmetöötleja viiks isikuandmete töötlemise toimingud teatud viisil ja teatud aja jooksul vastavusse IKÜM sätetega, õigus kehtestada ajutine või alaline isikuandmete töötlemise piirang, sh töötlemiskeeld.

Võttes arvesse faktilisi asjaolusid, sh seda, et Ticketer OÜ ei ole inspeksioonile tõendanud IKÜM nõuete (artiklite 5, 6, 12 ja 13) täitmist ning võrgulehel www.ticketer.ee on mitmeid olulisi puudusi, leiab inspeksioon, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ive Eevel
jurist
peadirektori volitusel